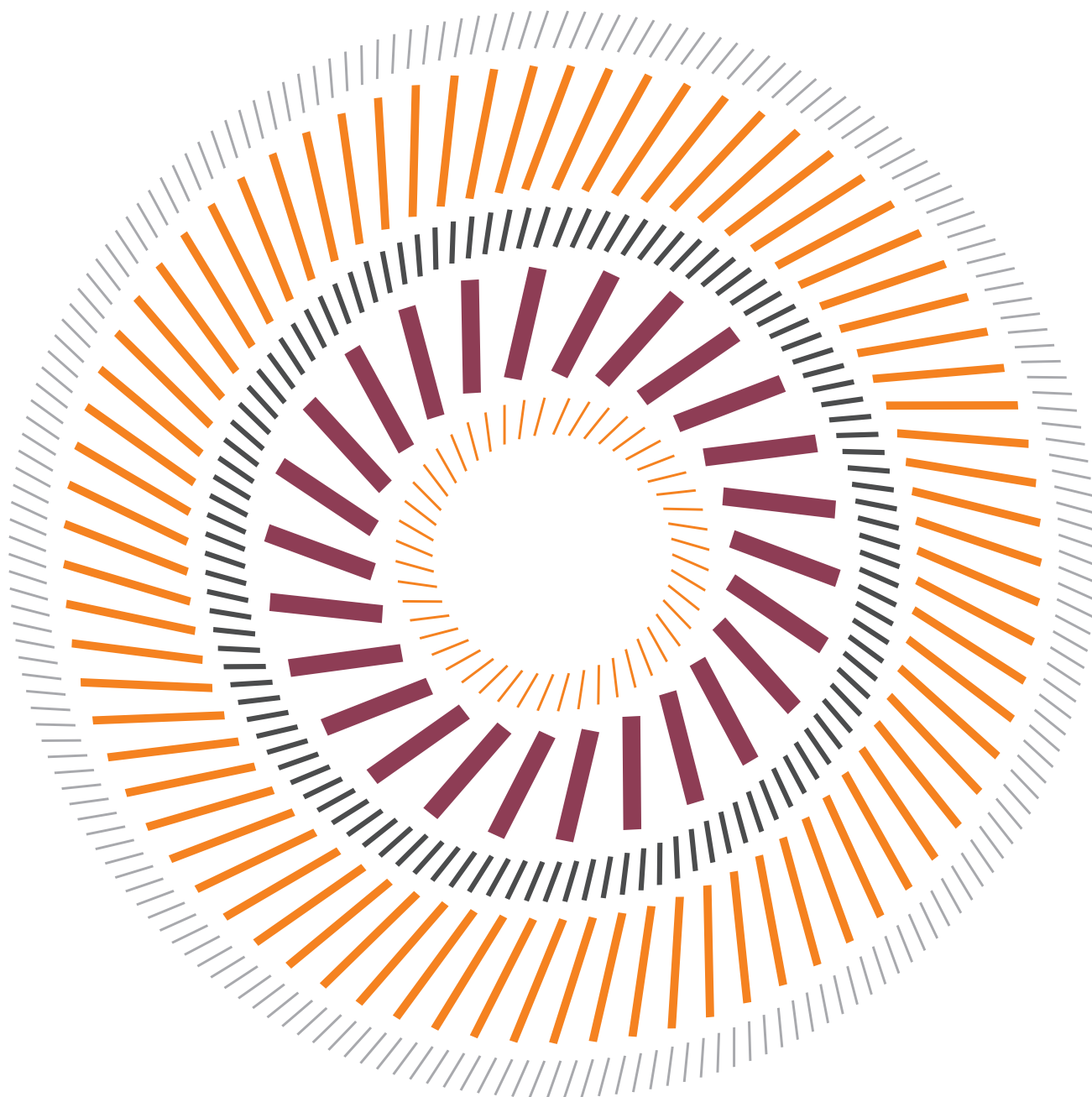

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Junij 2010

SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE
Slovenian Insurance Association

ZAKAJ SKLENITI ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE?

/2

Ste kdaj pomislili na to, kaj bo z vašimi bližnjimi, ko vas ne bo več, kakšno bo življenje družine, ki bo prikrajšana tudi za vaš prispevek v družinsko blagajno? Vaše življenje je za družino zelo pomembno, izguba družinskega člana pa poleg čustvene prizadetosti lahko pomeni tudi znižanje življenjskega standarda. Poskrbite za to, da vaši bližnji v primeru najhujšega ne bi trpeli tudi zaradi izgube finančne varnosti.

Kadar želite svojim bližnjim zagotoviti **finančno varnost** v primeru vaše smrti, hkrati pa želite tudi sami **varčevati za** lepšo prihodnost v tretjem življenjskem obdobju, je pravilna odločitev **sklenitev** ustreznega in vašim potrebam primerne **življenjskega zavarovanja**.

Sklenitev življenjskega zavarovanja se priporoča v različnih življenjskih situacijah in zaradi različnih razlogov oziroma ciljev, ki jih želite doseči s sklenjenim zavarovanjem. Če imate partnerja, potomce ali druge osebe, za katere morate skrbeti, a vaši prihodki in prihranki ne zadoščajo, da bi pokrili njihove potrebe v prihodnosti, so to **razlogi za sklenitev življenjskega zavarovanja**. Odločitev, da boste obvarovali tiste, ki so odvisni od vas, z zadovoljivim zneskom življenjskega zavarovanja, hkrati pa tako poskrbeli tudi za morebitne kredite ali druge obveznosti, je odgovorno in skrbno dejanje. Življenjsko zavarovanje lahko pomeni določeno socialno ali dodatno finančno varnost tako vam kot tistim, ki jih pustite za seboj, in za to pravzaprav gre.

Pomembno je, da si vzamete čas za razmislek in ugotovite, kakšna vrsta zavarovanja je za vas najbolj primerna glede na namen oziroma cilj, ki ga z zavarovanjem želite doseči. Glede na slednje velja razmisliti tudi o morebitnem dodatnem zavarovanju, ki lahko krije še dodatne, za vas pomembne rizike (npr. zavarovanje kritičnih bolezni).

Nekateri najpogostejši razlogi za sklenitev življenjskega zavarovanja:

- ▶ varnost za najbližje, če zavarovana oseba zbolí ali umre,
- ▶ socialna varnost oziroma ohranitev življenjskega standarda ob upokojitvi,
- ▶ zagotovitev dodatnih sredstev za uresničitev vaših ciljev.

Poleg navedenega obstaja še mnogo drugih razlogov. Življenjsko zavarovanje se uvršča med najbolj razširjena in raznolika osebna zavarovanja, zato je lahko izbira med zelo pestro ponudbo tudi težavna. Da bi vam olajšali odločitev glede izbire življenjskega zavarovanja, vam bomo v nadaljevanju pokušali podati čim več informacij in odgovorov na vprašanja, ki se najpogosteje pojavljajo ob sklepanju tovrstnih zavarovanj.

NA KAJ MORAMO BITI POZORNI, KO SKLEPAMO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE?

Oblikovanje lastne socialne in finančne varnosti je podobno gradnji hiše. Začne se s stabilnimi temelji, na katerih se gradi v skladu s potrebami in finančnimi zmožnostmi. Nenavadno je, da zavarujemo svoje domove, opremo, avtomobile in drugo imetje, oklevamo pa pri zavarovanju svojega življenja, ki je od vsega največ vredno.

Življenjsko zavarovanje se običajno sklepa za daljše obdobje, zato moramo biti pri sklenitvi zavarovanja pozorni na več dejavnikov:

- ▶ razmerje med vplačano premijo in zavarovalno vsoto, ki naj bo čim bolj ugodno,
- ▶ način indeksiranja zavarovalnih premij in zavarovalnih vsot,
- ▶ način pripisovanja donosov oziroma oplemenitenje sredstev,
- ▶ zavarovanje naj bo fleksibilno, tako da ga lahko prilagodimo morebitnim spremembam finančne situacije,
- ▶ zavarovalni pogoji in klavzule morajo biti za nas sprejemljivi,
- ▶ odnos zavarovalnice oziroma zastopnika mora biti profesionalen,
- ▶ način reševanja zavarovalnih primerov mora biti hiter in jase,
- ▶ komunikacija z zavarovalnico oziroma zastopnikom (e-pošta, telefon ...) poteka tekoče,
- ▶ potencialno ponudbo primerjajmo še z ostalimi ponudniki,
- ▶ na podlagi vsega premislimo, ali je izbrano zavarovanje res najprimernejše za naše potrebe.

POMEN POJMOV, KI JIH SREČAMO PRI ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJIH

/4

Zavarovana oseba – je oseba, od katere smrti oziroma doživetja je odvisno izplačilo zavarovalne vsote. Pomeni osebo, katere življenje se v določenem obdobju zavaruje.

Zavarovalec (sklenitelj) – je fizična ali pravna oseba, ki z zavarovalnico sklene zavarovalno pogodbo in se zaveže plačevati zavarovalno premijo.

Zavarovalec in zavarovana oseba sta lahko različni osebi, pri fizičnih osebah je zavarovana oseba lahko hkrati tudi zavarovalec. Za sklenitev življenjskega zavarovanja je potrebno pisno soglasje zavarovane osebe.

Zavarovalna vsota – je v zavarovalni pogodbi oziroma na polici navedena obveznost, ki jo izpolni zavarovalnica, če se zgodi dogodek, ki pomeni zavarovalni primer. Višina zavarovalne vsote je določena v sporazumu med pogodbenima strankama.

Premija – je znesek, ki ga je zavarovalec zavezan plačevati zavarovalnici. Zavarovalnica pa je dolžna premijo sprejeti od vsakogar, ki ima za to pravni interes. Premija je lahko dogovorjena v obliki enkratnega plačila ali kot letna premija, ki se lahko plačuje tudi obročno, če je s pogodbo tako dogovorjeno.

Neplačevanje premije

Če zavarovalec življenjskega zavarovanja zapadle premije ne plača, zavarovalnica nima pravice sodno zahtevati njenega plačila.

Če zavarovalec na pisno zahtevo zavarovalnice ne poravnava zapadle premije v roku, ki ne sme biti krajši od meseca dni, sme zavarovalnica, če so bile vplačane dve ali tri letne premije (odvisno od produkta in trajanja zavarovanja), znižati zavarovalno vsoto in spremeniti zavarovanje v status brez plačevanja premije (kapitalizacija). Če pogoj plačila dveh ali treh letnih premij še ni izpolnjen, sme zavarovalnica odstopiti od zavarovalne pogodbe in obdržati vse že vplačane premije.

Riziko premija – je del zavarovalne premije, ki je namenjen kritju tveganja nastanka zavarovalnega primera.

Ponudba – je pisna vloga ponudnika na obrazcu zavarovalnice, s katero ponudnik izkazuje svojo voljo za

sklenitev zavarovanja. Ponudba predstavlja predlog za sklenitev zavarovalne pogodbe in vključuje vse bistvene elemente zavarovalne pogodbe.

Ocena rizika – je postopek, na podlagi katerega zavarovalnica oceni, ali je pod pogoji, pod katerimi se sklepa izbrano življenjsko zavarovanje, pripravljena sprejeti zavarovano osebo v zavarovanje. Postopek se začne s prispetjem ponudbe na sedež zavarovalnice in se zaključi s sprejemom ali z zavrnitvijo ponudbe za sklenitev zavarovanja. Na oceno rizika vplivajo predvsem zdravstveno stanje zavarovane osebe, njen poklic in starost ter tudi morebitni drugi dejavniki tveganja.

Zavarovalec je ob sklenitvi pogodbe dolžan prijaviti zavarovalnici vse okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti in so mu znane ali mu niso mogle ostati neznane.

Zavarovalna policia – je listina o sklenjeni zavarovalni pogodbi in mora vsebovati vse bistvene elemente zavarovalne pogodbe. V polici življenjskega zavarovanja morajo biti poleg drugih podatkov, ki jih vsebuje vsaka zavarovalna policia, navedeni tudi podatki o zavarovani osebi in dogodek ali rok, od katerega je odvisen nastanek pravice zahtevati izplačilo zavarovalne vsote. Zavarovalno policio sme začasno nadomeščati potrdilo o kritju, v katerem so vpisane bistvene sestavine pogodbe. Sestavni del zavarovalne pogodbe so tudi zavarovalni pogoji in morebitne druge pisne klavzule in dodatki.

Zavarovalni pogoji – so osnovna pravila, v skladu s katerimi se sklepajo in izvajajo zavarovanja. Praviloma ima vsak zavarovalni produkt svoje zavarovalne pogoje. Splošni zavarovalni pogoji osnovnega zavarovanja in tudi dopolnilni zavarovalni pogoji morebitnih dodatnih zavarovanj so sestavni del zavarovalne pogodbe življenjskega zavarovanja. Besedilo zavarovalnih pogojev mora biti oblikovano enopomensko, pregledno razčlenjeno, razumljivo in sestavljeno v slovenskem jeziku.

Zavarovalni pogoji vsebujejo veliko pomembnih informacij za zavarovalca, zato je pomembno, da si jih preberete pred sklenitvijo zavarovanja. S samo sklenitvijo zavarovanja običajno potrdite tudi, da ste prejeli in prebrali zavarovalne pogoje ter da se z njimi strinjate.

Zavarovalni primer – je dogodek, od katerega nastanka je odvisno izplačilo zavarovalnice. Takrat namreč nastane obveznost zavarovalnice, da upravičencu plača dogovorjeno zavarovalno vsoto. Zavarovalni primer mora biti bodoč, negotov in neodvisen od izključne volje pogodbenikov.

Zavarovalnina – je znesek, ki ga zavarovalnica po zavarovalni pogodbi plača upravičencu v primeru nastanka zavarovalnega primera.

Upravičenec – je oseba, v korist katere je sklenjeno zavarovanje in je v primeru nastanka zavarovalnega primera upravičena do zavarovalnine.

Dodatna zavarovanja – so zavarovanja, ki jih je mogoče skleniti poleg osnovnega zavarovanja in krijejo dodatne rizike.

Nezgodna smrt – je smrt zavarovane osebe, katere izključni in neposredni vzrok je nezgoda. Nezgoda je od volje zavarovane osebe neodvisen dogodek, ki nastopi nenadno, od zunaj.

Predujem – zavarovalnica lahko zavarovalcu na njegovo zahtevo izplača del bodoče zavarovalne vsote (največ do višine odkupne vrednosti), ki jo lahko zavarovalec pozneje vrne oziroma se odšteje pri izplačilu zavarovalnine. Na izplačani predujem lahko zavarovalnica zaračunava obresti.

Kapitalizacija oziroma premije prosto zavarovanje – pomeni prenehanje plačevanja premije za življenjsko zavarovanje, pri tem pa zavarovanje ne preneha, ampak se glede na do takrat vplačane premije življenjskega zavarovanja oblikuje nova zavarovalna vsota, za katero je zavarovana oseba še naprej življenjsko zavarovana. Pogoji glede kapitalizacije so obvezni sestavni del police oziroma splošnih pogojev in so jasno navedeni, saj se razlikujejo glede na zavarovalni produkt.

Odkup – pomeni prenehanje zavarovanja na prošnjo zavarovalca. Odkup je možen, če so bile do tedaj plačane vsaj tri letne premije in zavarovalec izpolnjuje pogoje za odkup, ki so določeni na polici. Zavarovalnica v tem primeru izplača odkupno vrednost police.

Zavarovalni zastopnik – je oseba, ki je pooblaščen za sklepanje zavarovalnih pogodb v imenu in za račun zavarovalnice.

Zavarovalni posrednik – je oseba, ki posreduje pri sklepanju zavarovanj za eno ali več zavarovalnic.

Posle zavarovalnega zastopnika oziroma posrednika lahko samostojno opravljajo samo fizične osebe, ki imajo dovoljenje **Agencije za zavarovalni nadzor** za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Če so zastopniki oziroma posredniki zaposleni v zavarovalnozastopniški oziroma zavarovalnopolosredniški agenciji, slednji potrebujejo dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje te dejavnosti.

Vinkulacija in zastava – zavarovalna polica se lahko vinkulira ali zastavi v korist vinkulacijskega ali zastavnega upnika. O zastavi ali vinkulaciji mora biti zavarovalnica obveščena pisno. Zastavni upnik lahko zahteva odkup zavarovanja, če z zastavo zavarovana terjatev ob zapadlosti ni poravnana, vendar le pod pogoji, določenimi za odkup, ki veljajo za zavarovalca.

Indeksacija – pomeni prilagoditev oziroma zvišanje premije glede na rast cen življenjskih potrebščin na določenem območju. Podrobnosti glede indeksacije so sestavni del zavarovalne pogodbe oziroma zavarovalnih pogojev.

Poznamo različne oblike življenjskih zavarovanj, ki jih z možnostjo priključitve dodatnih zavarovanj nadgrajujemo in si zagotovimo celovit varnostni obroč zase in za svoje najbližje.

/ Življenjsko zavarovanje za primer doživetja

Temeljne značilnosti:

Zavarovalnica pri življenjskem zavarovanju za primer doživetja izplača zavarovalno vsoto in pripisani dobiček le v primeru, da zavarovana oseba doživi dogovorjeno dobo. Ob morebitni smrti zavarovane osebe med trajanjem zavarovanja vse obveznosti zavarovalnice prenehajo.

Za koga je zavarovanje primerno?

Zavarovanje je primerno za ozko ciljno skupino, in sicer za samske osebe, ki v primeru smrti svojega denarja tako ne nameravajo nikomur zapustiti. Ob doživetju pa bi ti posamezniki dobili kar nekaj varno naloženega denarja.

/ Življenjsko zavarovanje za primer smrti

Temeljne značilnosti:

Pri zavarovanju za primer smrti zavarovalnica izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto za primer smrti, torej če zavarovana oseba umre v času trajanja zavarovanja. Zavarovalna vsota se izplača ne glede na vzrok smrti (naravna ali nezgodna smrt), kar je zelo pomembno dejstvo.

Možne so naslednje oblike tega zavarovanja, in sicer:

- ▶ **zavarovanje za primer smrti za vse življenje**, pri katerem upravičenec ob smrti zavarovane osebe v vsakem primeru dobi zavarovalno vsoto,
- ▶ **časovno omejeno zavarovanje za primer smrti**, pri katerem se zavarovalna vsota izplača le, če zavarovana oseba umre v vnaprej določenem času trajanja zavarovanja,
- ▶ **zavarovanje za primer smrti s padajočo zavarovalno vsoto**, pri katerem se zavarovalna vsota znižuje s preostalo zavarovalno dobo.

Za koga je zavarovanje primerno?

Zavarovanje je primerno za osebe, ki želijo premostiti negotovo finančno obdobje in tako poskrbeti za preskrbljenost družine. Namenjeno je torej družinam z nepreskrbljenimi otroki, saj se v primeru smrti sprostijo sredstva (za poplačilo kreditnih obveznosti ali za pokritje njihovih potreb v prihodnosti, oziroma v primeru zavarovanja za primer smrti za vse življenje za kritje pogrebnih stroškov, da le-ti ne bremenijo pokojnikovih otrok).

/ Življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja

Temeljne značilnosti:

Življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja (mešano življenjsko zavarovanje) je hkrati zavarovanje za primer smrti in varčevanje:

- ▶ ob poteku zavarovalne dobe se izplača dogovorjena zavarovalna vsota z do tedaj pripisanim dobičkom,
- ▶ v primeru, da zavarovana oseba med trajanjem zavarovanja umre, pa se upravičencu izplača zavarovalna vsota za primer smrti skupaj z do tedaj pripisanim dobičkom.

Možne so različne kombinacije zavarovalnih vsot, in sicer:

- ▶ zavarovalna vsota za primer smrti je enaka zavarovalni vsoti za primer doživetja oziroma
- ▶ zavarovalna vsota za primer smrti je lahko večkratnik zavarovalne vsote za primer doživetja.

Pri mešanem življenjskem zavarovanju je varčevalni del premije naložen v tako imenovan kritni sklad. Zakon o zavarovalništvu strogo omejuje izbor in obseg naložb za zagotavljanje čim večje varnosti. Zavarovalnice zaradi zakonskih omejitev te naložbe zbirajo same in tako oblikujejo lastni kritni sklad. Zavarovalnice vodijo sredstva življenjskega zavarovanja na računih, ki so ločeni od računov drugih zavarovanj, in morajo iz premij oblikovati matematične rezervacije, namenjene izplačilu zavarovalnih vsot. **Pri klasičnem mešanem življenjskem zavarovanju zavarovalec nima nobenega vpliva na naložbeno politiko.** Celoten varčevalni del premije se nalaga v kitni sklad skladno z zakonskimi pogoji, katerih namen je predvsem varnost. Zato ne moremo pričakovati večjega plemenitenja kapitala ter večjih donosov. **Pri klasičnem**

mešanem življenjskem zavarovanju zavarovalec ne prevzema nobenega naložbenega tveganja, saj je višina izplačila ob poteku zavarovalne dobe zajamčena. Zavarovalnica jamči za izplačilo zajamčene zavarovalne vsote in morebitnih dobičkov.

Za koga je zavarovanje primerno?

Mešano življenjsko zavarovanje je namenjeno tistim, ki dajejo prednost varnosti pred donosom. Zavarovalnica sicer zagotavlja donos, vendar je njegova minimalna višina že vnaprej določena. Zavarovalci torej ne želijo prevzeti naložbenega tveganja, želijo pa zavarovati življenjski standard in obenem zagotoviti finančno varnost najbližjim v primeru smrti zavarovane osebe. Zavarovanje je primerno za starše z nepreskrbljenimi otroki (šolarji, dijaki, študenti ...).

/ Naložbeno življenjsko zavarovanje

Temeljne značilnosti:

Naložbeno življenjsko zavarovanje združuje zavarovanje za primer smrti (ne glede na vzrok le-te) in varčevanje v enem ali več skladih s prevzetim naložbenim tveganjem. Naložbena življenjska zavarovanja so primerna nadgradnja klasičnega življenjskega zavarovanja.

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju je varčevalni (naložbeni) del premije naložen v različne investicijske/vzajemne sklade, katerih predizbor naredi zavarovalnica, končnega pa zavarovalec. **Pri naložbenem življenjskem zavarovanju zavarovalec sam odloča, v kateri sklad bo naložil sredstva in kako bo razdelil premijo med posamezne sklade.** Zavarovalčeva sredstva se nalagajo v sklade, ki svoja sredstva razpršijo med posamezne delnice, obveznice in druge finančne instrumente. Tako se zagotovi razpršitev naložb. Naložbeni del se nalaga na zavarovalčev individualni naložbeni račun, kjer se plemeniti do konca zavarovanja. **Pri tem zavarovanju zavarovalec prevzema naložbeno tveganje.**

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju se ob koncu zavarovalne dobe izplačajo tista sredstva, ki so ob koncu zavarovalne dobe privarčevana. Višina teh sredstev je odvisna od poslovanja sklada in običajno ni garantirana. Zavarovalnice zaradi navedenega ponujajo

različne kombinacije naložbenih življenjskih zavarovanj z določenimi garancijami, ki tudi ob poteku zavarovanja jamčijo izplačilo.

Vložena sredstva so v času trajanja zavarovanja podvržena nihanju na kapitalskih trgih. **Višina zavarovalne vsote za primer smrti je ves čas zajamčena**, ne glede na to, kaj se dogaja s skladi. **Izplačilo zavarovalne vsote za primer smrti je enako zavarovalni vsoti za primer smrti oziroma vrednosti premoženja, če je le-ta ob nastopu zavarovalnega primera višja kot dogovorjena zavarovalna vsota za primer smrti.**

Za koga je zavarovanje primerno?

Naložbeno življenjsko zavarovanje je primerno za tiste, ki želijo ustrezno oplemeniti svoj vložek na kapitalskem trgu, obenem pa so pripravljeni prevzeti nase naložbeno tveganje. Pri tem se moramo zavedati, da se finančni trgi gibljejo v skladu z določenimi zakonitostmi in so nagnjeni k ciklom večjih rasti in padcev. Varčevanja v skladih so dolgoročno oblika naložb, kar pomeni, da je donose upravičeno pričakovati na daljši rok.

/ Opredelitev bistvenih razlik med klasičnim in naložbenim življenjskim zavarovanjem

	Klasično mešano življenjsko zavarovanje	Naložbeno življenjsko zavarovanje
Zavarovalna vsota za primer smrti	zajamčena	zajamčena
Zavarovalna vsota za primer doživetja	zajamčena	ni zajamčena*
Naložbena politika	zavarovalec nima možnosti izbire	zavarovalec ima možnost izbire
Donos	morebitna udeležba na dobičku	gibanje vrednosti enot sklada

*Nekatere zavarovalnice ponujajo različne garancije.

/ Zavarovanja za točno določen rok

Temeljne značilnosti:

Za termimska zavarovanja je značilno, da se sklenejo le za določeno obdobje (npr. za obdobje petih let) in da se vnaprej dogovorjena zavarovalna vsota izplača po poteku izbranega obdobja, ne glede na to, ali je zavarovana oseba medtem umrla ali je še živa.

Za koga je zavarovanje primerno?

Takšna zavarovanja so večinoma namenjena osebam, ki potrebujejo dodatna sredstva za točno določeno obdobje (npr. šolanje otrok, pokojnino ...).

K osnovnemu življenjskemu zavarovanju je mogoče priključiti še dodatna zavarovanja, s katerimi nadgrajujemo svojo varnost glede na potrebe v različnih življenjskih obdobjih (dodatno nezgodno zavarovanje, zavarovanje za primer obolelosti za kritično boleznijo, dodatno zavarovanje za primer brezposelnosti, dodatno nezgodno zavarovanje otroka ...).

/ Zavarovanje za primer obolelosti za kritično boleznijo

Temeljne značilnosti:

Pri tem zavarovanju se zavarovana oseba zavaruje za primer obolelosti za kritično boleznijo. Izbor kritičnih bolezni zavarovalnica opredeli v določenih zavarovalnih pogojeh, ki urejajo navedeno zavarovanje. Najbolj pogoste kritične bolezni, ki se pojavljajo v produktih slovenskih zavarovalnic so: rak, srčni infarkt, možganska kap, operacije na srcu, popolna in trajna odvisnost od tuje pomoči, multipla skleroza, odpoved delovanja ledvic, slepota, transplantacija organov.

Če zavarovana oseba zbolí za katero od teh bolezni, zavarovalnica izplača vnaprej dogovorjeno zavarovalno vsoto ali njen del (odvisno od določil zavarovalne pogodbe).

Za koga je zavarovanje primerno?

Zavarovanje za primer obolelosti za kritično boleznijo pomeni kakovostno nadgradnjo življenjskega zavarovanja za vse, ki se zavedajo izpostavljenosti kritičnim boleznim zaradi tempa življenja in stresnih situacij.

DAVČNA OBRAVNAVA ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ¹

¹ Davčna obravnava življenjskih zavarovanj je predstavljena glede na veljavno ureditev ob izdaji brošure.

/9

/ Davek od prometa zavarovalnih poslov

Zakon, ki ureja obveznost plačevanja davka:	Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov (ZDPZP-uradno prečiščeno besedilo, UL RS, št. 96/2005)
Davčna osnova:	zavarovalna premija
Davčna stopnja:	6,5 %

Posebnosti:

- ▶ Davek se ne plača pri življenjskih zavarovanjih, ki so sklenjena za obdobje 10 let ali več.
- ▶ V primeru prekinitve življenjskega zavarovanja pred potekom 10 let od začetka zavarovanja se od odkupne vrednosti odšteje davek (velja, kadar se davek v času trajanja zavarovanja ni obračunaval). Davek se ne plača v primeru prenehanja pogodbe zaradi smrti zavarovane osebe.

/ Dohodnina

Zakon, ki ureja obveznost plačevanja davka:	Zakon o dohodnini (ZDoh-2, UL RS, št. 117/2006, 10/2008, 78/2008, 125/2008, 20/2009, 10/2010, 13/2010 in 43/2010)
Davčna osnova:	dohodek iz življenjskega zavarovanja*
Davčna stopnja:	20 %

*Izračuna se kot razlika med prejetim izplačilom in vplačilom (vsota plačanih premij za življenjsko zavarovanje).

Dohodnina je davek od dohodkov fizičnih oseb. Dohodek iz življenjskega zavarovanja se v skladu z zakonom prišteva med dohodke iz kapitala.

V skladu z ZDoh velja, da zavarovalec premij za življenjska zavarovanja ne more uveljaviti kot davčno olajšavo pri odmeri dohodnine, saj v skladu z zakonom le-te ne spadajo med premije, namenjene povečanju socialne varnosti.

Posebnosti:

- ▶ Davek se ne plača, kadar nastane pravica zahtevati izplačilo zavarovalne vsote po preteku desetih let od dneva sklenitve zavarovanja, v tem obdobju (v prvih desetih letih) ni podana zahteva za izplačilo odkupne vrednosti police ter sta zavarovalec in upravičenec za doživetje ena in ista oseba.
- ▶ Davek se ne plača v primeru izplačila zaradi smrti zavarovane osebe.

Navedena davčna ureditev velja za novo sklenjena zavarovanja od 1. januarja 2005 dalje.

/ Davek od dohodkov pravnih oseb

Zakon, ki ureja obveznost plačevanja davka:	Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2, UL RS, št. 117/2006, 56/2008, 76/2008, 5/2009, 96/2009 in 43/2010)
Davčna osnova:	dobiček pravne osebe*
Davčna stopnja:	20 %

ZDDPO opredeljuje davčno obravnavo življenjskih zavarovanj, če je zavarovalec (pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost) davčni zavezanec in hkrati tudi upravičenec oziroma prejemnik izplačila po preteku zavarovalne dobe ali ob nastanku zavarovalnega primera.

*Presežek prihodkov nad dohodki, ugotovljen v izkazu poslovnega izida oziroma letnem poročilu.

PRIJAVA ZAVAROVALNEGA PRIMERA

/11

V primeru, ko nastopi kateri izmed zavarovanih rizikov oziroma **zavarovanih nevarnosti** (doživetje, smrt zaradi nezgode ...), mora zavarovalec oziroma upravičenec o tem takoj obvestiti zavarovalnico.

Osnova za prijavo zavarovalnega primera je v celoti izpolnjen obrazec, ki ga zavarovalec oziroma upravičenec prejme na zavarovalnici (osebno ali po pošti, preko interneta). Obrazci so različni, odvisni od vrste zavarovalnega primera, katerega prijavlja.

Poleg pravilno izpolnjenega in podpisanega obrazca mora zavarovalec oziroma upravičenec priložiti še dokumentacijo, ki pa je glede na vrsto kritja različna.

Zavarovalnica lahko zahteva tudi druga dokazila, ki so potrebna za ugotovitev pravice do izplačila (npr. fotokopijo vozniškega dovoljenja v primeru prometne nezgode, fotokopijo ambulantnega kartona ...).

Zavarovalnica je zavezana izplačati zavarovalnino v roku 14 dni po tem, ko ji je bila predložena popolna dokumentacija, potrebna za ugotavljanje obveznosti zavarovalnice.

/ Prijava doživetja:

- ▶ originalni izvod police,
- ▶ dokazilo, da ima upravičenec pravico zahtevati izplačilo, če to ni razvidno iz police.

/ Prijava smrti zavarovanca:

- ▶ originalni izvod police,
- ▶ originalni izpisek iz matične knjige umrlih,
- ▶ zdravniško poročilo o vzroku smrti,
- ▶ druga dokazila na zahtevo zavarovalnice.

/ Prijava nezgode in kritične bolezni:

- ▶ fotokopija medicinske dokumentacije (npr. specialistični izvidi zdravljenja, kartonček fizikalne terapije ...),
- ▶ fotokopija potrdila o upravičeni odsotnosti z dela (bolniški list),
- ▶ fotokopija odpustnice iz bolnišnice (v primeru hospitalizacije),
- ▶ fotokopija odpustnice iz zdravilišča,
- ▶ fotokopija vozniškega dovoljenja v primeru prometne nesreče,
- ▶ druga dokazila na zahtevo zavarovalnice.

/ Pritožba na zavarovalnico

V primeru spora z zavarovalnico se lahko nanjo naslovi tudi pritožbo. Odda se jo lahko osebno, po pošti ali elektronski pošti. Pritožbo obravnava pristojni organ zavarovalnice skladno s pravili, ki urejajo interni pritožbeni postopek zavarovalnice. Skrajni rok za dokončni odgovor zavarovalnice na pritožbo stranke je šest tednov, dokončni odgovor pa mora vsebovati tudi pravni pouk o možnosti nadaljevanja postopka v okviru obstoječega mehanizma za izvensodno reševanje sporov.

Pri Slovenskem zavarovalnem združenju delujeta varuh pravic s področja zavarovalništva in mediacijski center.

/ Varuh pravic s področja zavarovalništva

Varuh pravic s področja zavarovalništva odloča o sporih med strankami in zavarovalnicami, do katerih pride zaradi nespoštovanja zavarovalnega kodeksa ter drugih dobrih poslovnih običajev in temeljnih standardov zavarovalne stroke. Varuh ne obravnava sporov iz zavarovalnih razmerij, ki bi glede na svoj pravni značaj in vsebino sodili v pristojnost odločanja sodišča (sem spadajo predvsem spori glede utemeljenosti ali višine odškodninskega zahtevka).

Stranka lahko vloži pritožbo zoper odločitev zavarovalnice, ki jo je le-ta izdala v internem pritožnem postopku. Pritožba mora vsebovati vse podatke o pritožniku in mora biti podpisana. Anonimnih pritožb varuh ne obravnava. Pritožba se vloži pisno. Varuh ne obravnava pritožb, ki se nanašajo na dejstva, ravnanja ali opustitve, od katerih je do vložitve pritožbe preteklo več kot šest mesecev.

Po končanem obravnavanju varuh o sporu med stranko in zavarovalnico presodi s pisno odločitvijo, ki obsega ugotovitev o kršitvi z obrazložitvijo ter v primeru kršitve priporoči zavarovalnici za odpravo kršitve. Postopek je za stranko brezplačen.

Pritožbo se posreduje na naslov: Varuh pravic s področja zavarovalništva, Slovensko zavarovalno združenje, GIZ, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana.

/ Mediacije

Mediacija je oblika alternativnega reševanja sporov s pomočjo nevtralne strokovne osebe (mediatorja), ki ne more izdati zavezujoče odločbe, ampak s svojim delovanjem v neformalnem postopku udeležencem pomaga doseči sporazum, ki spor razrešuje oziroma na novo ureja medsebojne pravice in obveznosti. Postopek je za stranko brezplačen.

Predlog za mediacijo se naslovi na: Mediacijski center, Slovensko zavarovalno združenje, GIZ, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana.